Nuorisoalan asiantuntijalausunto sivistysvaliokunnalle AgoraEU-ohjelman perustamisesta vuosiksi 2028–2034

Asia: U 61/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi AgoraEU-ohjelman perustamisesta vuosiksi 2028–2034 ja asetusten (EU) 2021/692 ja (EU) 2021/818 kumoamisesta.

Teema: Sivistysvaliokunnan toimiala

Nuorisoala ry *edistää nuorten osallisuutta yhteiskunnassa sekä kouluttaa, palvelee ja tuo yhteen järjestöissä, kunnissa ja seurakunnissa työtä tai vapaaehtoistyötä tekevät nuorisoalan toimijat. Nuorisoalan jäseninä on yli 130 nuorisojärjestöä ja muuta nuorisoalalla toimivaa yhteisöä – käytännössä kaikki Suomessa toimivat nuorisoalan järjestöt.*

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle

Kiitämme valiokuntaa mahdollisuudesta lausua.

Ehdotettu uusi AgoraEU-ohjelma kokoaisi yhteen tuen kulttuurille, audiovisuaaliselle alalle, uutismedialle sekä kansalaisyhteiskunnalle. Ohjelmaan yhdistettäisiin nykyinen Luova Eurooppa -ohjelma ja Kansalaisuus, tasa-arvo, perusoikeudet ja arvot (CERV) -ohjelma. U-kirjeen mukaan näiden ohjelmien nykyiset tavoitteet sisältyisivät pääpiirteittäin AgoraEU-ehdotukseen.

Nuorisoala ry huomauttaa, että kuluvan ohjelmakauden aikana CERV-ohjelma on asettanut yhdeksi erityiseksi kohderyhmäkseen nuoret, mutta komission esitys ei nosta AgoraEU-ohjelmaan vastaavaa painotusta. Tulevaisuuden Eurooppa voi tasan yhtä hyvin kuin nykypäivän nuoret. Paitsi nuorten itsensä vuoksi, myös yhteisen tulevaisuutemme takia nuorten hyvinvointia on voimakkaasti priorisoitava myös EU-tasolla. EU-rahoitusohjelmien tulisi tukea nuorten hyvinvointia, työllisyyttä, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta sekä nuorisoalan toimintaedellytyksiä kestävällä tavalla. Tämän vuoksi **Nuorisoala ry pitää tärkeänä, että Suomi vaikuttaa sen puolesta, että nuorten asemaa AgoraEU-ohjelman tavoitteissa ja painotuksissa vielä vahvistetaan.**

Nuorisoala

Nuorisoala ry
Asemapäällikönkatu 1, 00520 Helsinki
nuorisoala.fi
info@nuorisoala.fi

Esitetyn ohjelman tavoitteissa on tunnistettu kuitenkin hyvin monia ajankohtaisia teemoja. Nuorisoala ry haluaa vielä muistuttaa ohjelman esitettyihin tavoitteisiin liittyvistä nuoriin liittyvistä näkökulmista:

- Nuorten yhteiskunnallinen kiinnostus sekä poliittinen osallistuminen ovat eriytyneet; siinä, missä osa nuorista osallistuu paljon, osa nuorista ei juurikaan halua osallistua tai he kokevat syvää epäluottamusta yhteiskunnan instituutioita kohtaan. Yhteiskunnallinen osallisuus on eriarvoista: esimerkiksi perhetaustalla ja koulutustasolla on merkitystä siihen, millaiset valmiudet nuori saa yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Myös nuorten sisäinen kansalaispätevyys eriytyy muun muassa sosioekonomisen taustan ja sukupuolen perusteella. Nuorten osallisuuden sekä demokratiavalmiuksien edistämisessä osallistumisen eriarvoisuuden purkaminen on keskeinen tavoite.

- Vihapuhe, ableismi, rakenteellinen rasismi, häirintä sekä ahdistelu ja syrjintä ovat monelle nuorelle arkipäivää. Nuorten hyvinvoinnin takaaminen edellyttää aktiivista yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämistä kaikilla osa-alueilla.

Valtioneuvosto on kiinnittänyt aiheellisesti huomiota kansallisen yhteyspistetoiminnan merkitykseen ohjelman toimeenpanon jatkuvuuden ja Suomen saannon turvaamiseksi. Nuorisoala ry pitää tärkeänä, että nuorisoalan osaamista eurooppalaisen rahoituksen hakemisessa vahvistetaan ja tässä työssä merkittävä rooli on kansallisella yhteyspistetoiminnalla. **Nuorisoala ry korostaa, että erityisesti rahoitushakuihin liittyvä neuvonta ohjelmakausien nivelvaiheessa on tärkeä tuki hakijoille.**

Helsingissä 6.2.2026

Aleksi Sandroos
Puheenjohtaja

Silla Kakkola
Va. toiminnanjohtaja

Nuorisoala ry

Lisätiedot: talous- ja hallintojohtaja Juuso Luomala, juuso.luomala@nuorisoala.fi, puh. 040 745 9182

Nuorisoala
Nuorisoala ry
Asemapäällikönkatu 1, 00520 Helsinki
nuorisoala.fi
info@nuorisoala.fi